

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 18963/2022
26.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Славица Копривица, адвокат из ..., против туженог ДД из ..., ..., чији је пуномоћник Петар Виторовић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3770/20 од 04.04.2022. године, у седници одржаној 26.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3770/20 од 04.04.2022. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 10502/18 од 15.05.2019. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе из поднеска тужилаца АА из ... и ББ из ... од 22.03.2018. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца АА из ... и ББ из ... којим су тражили да се утврди да су по основу одржаја, као правни следбеници пок. ЂЂ, бившег из ... и на основу уговора о купопородаји од 09.09.1968. године овереног код Другог општинског суда у Београду под Ов број 8466/68 од 12.09.1968. године и уговора о купопродаји од 09.09.1968. године овереног код Другог општинског суда у Београду под Ов број 8465/68 од 12.09.1968. године, власници 1/3 дела непокретности уписане у Лист непокретности ... КО ... парцела бр. 3150, породична стамбена зграда у ... улици број 13, улична десно, земљиште под зградом и другим објектом, зграде број 1 у улици ... површине 1 ар и 39 м², земљиште под зградом и другим објектом, зграде број 2 у улици ... површине 26 м², земљиште уз зграду и други објекат, зграде број 3 површине 1 ар и 86 м², укупне површине 3 ара и 51 м², а који сувласнички део припада туженом ЕЕ, те је тужени ДД као правни следбеник покојног ЕЕ дужан да ово право призна тужиоцима и трпи да се у Листу непокретности ... КО ... сувласнички део пок. ЕЕ, бившег из ... брише и препише у искључиву својину тужилаца АА и ББ у међусобно једнакој сразмери на основу ове правноснажне пресуде. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба тужилаца ВВ и ГГ, обоје из ... Ставом четвртим изреке, обавезани су тужиоци да туженом на име трошкова поступка солидарно исплате износ од 58.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3770/20 од 04.04.2022. године, ставом првим изреке, одбачена је жалба тужилаца АА и ББ изјављена против решења садржаног у ставу првом изреке првостепене пресуде, као недозвољена. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу другом и четвртом изреке. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је утврђено да су тужиоци АА из ... и ББ из ..., као правни следбеници пок. ЋЋ, бившег из ..., на основу уговора о купопродаји од 09.09.1968. године, овереног код Другог општинског суда у Београду под Ов број 8466/68 дана 12.09.1968. године и уговора о купопродаји од 09.09.1968. године, овереног код Другог општинског суда у Београду под Ов број 8465/68 дана 12.09.1968. године, власници 1/3 дела непокретности уписане у Лист непокретности ... КО ..., кат.парцела број ..., породична стамбена зграда у улици ... број 13, улична десно, земљиште под зградом и другим објектом зграде број 1 у улици ... површине 1 ар и 39 м² са правом коришћења земљишта на парцели бр. ..., а који сувласнички удео је припадао сада пок. ЕЕ, односно његовом правном следбенику ДД, што је тужени дужан да призна и трпи да се у Листу непокретности ... КО ... његов сувласнички део упише у својину тужилаца у међусобној једнакој сразмери. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца АА и ББ у делу којим су тражили да се утврди да су по основу одржаја као правни следбеници пок. ЋЋ бившег из ... и на основу уговора о купопродаји од 09.09.1968. године овереног код Другог општинског суда у Београду под Ов број 8466/68 дана 12.09.1968. године и уговора о купопродаји од 09.09.1968. године, овереног код Другог општинског суда у Београду под Ов број 8465/68 дана 12.09.1968. године, власници 1/3 дела непокретности уписане у Лист непокретности ... КО ..., кат.парцела број ..., зграде број 2 у улици ... површине 26 м², земљиште уз зграду и други објекат, зграде број 3 површине 1 ар и 86 м², а укупне површине 3 ара и 51 м², а који сувласнички удео је припадао сада пок. ЕЕ, односно његовом правном следбенику ДД што је он дужан да призна и трпи да се у Листу непокретности ... КО ... сувласнички удео пок. ЕЕ бившег из ... брише и препише у искључиву својину тужилаца у међусобној једнакој сразмери. Ставом петим изреке, потврђено је решење садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде, а жалба тужилаца ВВ и ГГ, обоје из ... одбијена као неоснована. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима АА и ББ солидарно на име трошкова парничног поступка исплати износ од 378.070,00 динара. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима АА и ББ солидарно на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 46.500,00 динара. Ставом осмим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију против става другог, трећег, шестог, седмог и осмог изреке из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку пред другостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП, а неосновани су наводи којима се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези

члана 8. ЗПП учињену у другостепеном поступку, јер је побијана одлука заснована на правилној оцени доказа.

Према чињеничном стању утврђеном пред другостепеним судом пред којим је отворена расправа у смислу одредбе члана 383. став 3. ЗПП, следи да је дана 09.09.1968. године закључен уговор о купопродаји између ЖЖ, као продавца и ЂЂ, ЕЕ и ЗЗ, као купаца, чији предмет је био пренос права својине на 13/30 идеалних делова куће број 13 у ... улици у Београду, на кат.парцели ... уписане у ЗКУЛ ... КО ... Купопродајна цена је износила 65.000,00 динара и продавац је од купаца примио износ од 25.000,00 динара, а купци су се обавезали да продавцу солидарно исплате 30.000,00 динара најкасније до 31.07.1968. године и износ од 10.000,00 динара најкасније до 31.03.1969. године. Дана 09.09.1968. године закључен је уговор о купопродаји између ИИ, као продавца и ЂЂ, ЕЕ и ЗЗ, као купаца, чији је предмет био пренос права својине на 13/30 идеалних делова наведене куће број 13 у ... улици у ..., за купопродајну цену у износу од 65.000,00 динара, која је према констатацији у уговору исплаћена у целисти. Оба купопродајна уговора су оверена пред Другим општинским судом у Београду дана 12.09.1968. године под Ов број 8465/68 и под Ов број 8466/68. Купци ЂЂ, ЕЕ и ЗЗ су се укњижили као сувласници на кући број 13, улична десно у ... улици у Београду са уделитема од по 1/3 идеалних делова. У односу на купопродају непокретности, ЂЂ и његова супруга ЗЗ су претходно одлучили да купе кућу, јер је ЂЂ имао уштеђен новац, стим што је у уговорима унет његов брат ЕЕ као уговорна страна из формалних, фиктивних разлога, због тадашње пореске политике, да би се платио мањи порез и са разлога што се у то време вршило испитивање порекла имовине. Целокупна кореспонденција између продавца, а у односу на закључење предметних уговора о купопродаји се одвијао између ЂЂ и његове супруге ЗЗ. ЂЂ је 15.07.1968. године подигао са рачуна у Поштанској штедионици износ од 30.000,00 динара, а дана 04.08.1968. године износ од 38.000,00 динара. Продавац ЖЖ је потписао признаницу 08.12.1968. године да је од ЂЂ примио на име купопродајне цене износ од 5.000,00 динара, као и 31.03.1969. године, када је потврдио да је од ЂЂ и других примио на име купопродајне цене износ од 7.000,00 динара. Дана 18.09.1969. године закључено је вансудско поравнање између ЖЖ и ЂЂ и ЗЗ којим је констатовано да купци ЂЂ и ЗЗ солидарно дугују продавцу на име купопродајне цене по уговору од 12.09.1968. године износ од 15.000,00 динара са роком плаћања до 30.06.1970. године, да би након тога 17.03.1971. године продавац ЖЖ оверио изјаву Ов број 1651/71 којом је потврдио да су купци солидарно исплатили у потпуности купопродајну цену по уговору од 12.09.1968. године. Након закључења купопродајних уговора, ЂЂ и ЗЗ су се уселили у кућу број 13 у ... улици у Београду, кућу су адаптирали и реновирани својим средствима без измене постојећих габарита, а у једном периоду су део куће издавали у закуп. ЂЂ је био у поседу куће од закључења уговора о купопродаји 1968. године до своје смрти 2006. године и плаћао је порез и дажбине, док тужени ЕЕ никада није становао у кући нити је плаћао порезе и дажбине за кућу. На заоставштини иза покојног ЂЂ оглашени су као наследници, његова деца ИИ, АА и ЈЈ. Након смрти ИИ оглашен је за наследника његов син ББ, а након смрти ЈЈ њена деца ВВ и ћерка ГГ. На заоставштини ЕЕ оглашен је за наследника његов син ДД. У Листу непокретности ... КО ... уписана је породична стамбена зграда број 13 улична десно у ... улици у Београду, на кат.парцели ... на КК са 1/3 идеална дела, ББ, ЈЈ, АА са идеалним делом од по 1/9 и ЕЕ са идеалним делом од 1/3.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је усвојио тужбени захтев за утврђење као у ставу трећем изреке, налазећи да су предметни

уговори о купопродаји симуловани у делу у коме је правни претходник туженог означен као уговорна страна. Како се правило о привидности правног посла примењује и у случају када се неко лице само привидно појављује у уговору као уговорна страна, „подметнуто лице“ уместо правог уговарача у чијој имовини треба да се остваре дејства уговора (персонална симулација) и како је ЕЕ био само привидно уговорна страна док су уговорне стране као купци били ЂЂ и његова супруга ЗЗ, који су у целости исплатили купопродајну цену, искључиво они били у државини предметне непокретности за коју су плаћали порезе и трошкове то је основан тужбени захтев за утврђење права својине по основу закључених уговора о купопродаји, са којих разлога нису посебно цењени услови за стицање својине путем одржаја. У погледу захтева за утврђење права својине на згради број 2 и 3 (дворишна лево) тужбени захтев је одбијен јер наведене зграде нису биле предмет Уговора о купопродаји из 1968. године, а на овим непокретностима су укњижена трећа лица. Потврђено је и решење из става трећег изреке првостепене пресуде јер је донето правилном применом члана 294. тачка 4. ЗПП.

Врховни суд налази да је другостепени суд правилно применио материјално право када је одлучио као у ставу трећем изреке и усвојио тужбени захтев.

Одредбом члана 66. став 2. Закона о облигационим односима прописано је да ако привидан уговор прикрива неки други уговор, тај други уговор важи ако су испуњени услови за његову правну ваљаност.

Правилно је другостепени суд закључио да уговори могу бити привидни у погледу идентитета уговорних страна, који има карактер симулованог уговора са „подметнутим лицем“ где привид није у непостојању обавезе него у симулованом идентитету уговорних страна. У конкретном случају, ЕЕ се само привидно појављивао као уговорна страна (тзв. „подметнуто лице“), тако да су прави уговарачи по уговорима од 09.09.1968. године били продавци ЖЖ и ИИ, а купци ЂЂ и ЗЗ у чијој имовини је требало да се остваре дејства закључених уговора о купопродаји. На овакав закључак управо указује чињеница да је ЂЂ са супругом исплатио купопродајну цену, уселио се у кућу још 1968. године и у кући живео све до своје смрти 2006. године, док ЕЕ никада није живео у кући нити је плаћао дажбине и трошкове за кућу.

Тужбом се претендује само на сувласнички удео једног сувласника, сада покојног ЕЕ, па је правилно другостепени суд закључио да је тужбом било довољно обухватити само тог сувласника, а да остали сувласници немају положај нужних супарничара јер се не дира у њихове сувласничке уделе. Стога се указивањем на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у вези одредбе члана 211. ЗПП суштински везује за погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда, што не може представљати ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Стога су неосновани ревизијски наводи којима се оспорава потпуност процесне заједнице указивањем да није обухваћена унука ЗЗ, КК, јер се тужбом не претендује на овај сувласнички удео. Осталим ревизијским наводима у односу на исплату купопродајне цене, фактички се оспорава чињенично стање што не представља ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Потврђена је одлука о трошковима поступка јер је одлука донета правилном применом одредаба члана 150. – 154. и 163. ЗПП.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић